

Sygn. akt II PK 347/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M.M.
przeciwko B. Spółka Akcyjna w G.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 17 czerwca 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2016 r., sygn. akt VII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. – w sprawie z powództwa M.M. przeciwko B. S.A. w G. o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych – oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z 10 lutego 2016 r., sygn. akt VI P (...), który w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwoty netto tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od lutego 2012 r. do marca 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami; w punkcie II oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie III zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.558 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w punkcie IV nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. kwotę 1.654 zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu, od której powódka była zwolniona z

mocy ustawy, oraz kwotę 3.331,69 zł tytułem zwrotu wydatków w sprawie, w punkcie V wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 9.340 zł.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: „czy można uznać za sprzeczne z art. 8 w zw. z art. 84 Kodeksu pracy roszczenie pracownika o wynagrodzenie za pracę nadliczbową za zamknięty okres, za który pracodawca ustalił z pracownikiem w porozumieniu o rozwiązaniu stosunku pracy umówioną kwotę pieniężną, co do której pracownik wskazał, iż wyczerpuje ona wszelkie jego roszczenia z tego tytułu, a dodatkowo na mocy tego samego porozumienia, pracownik otrzymał świadczenie stanowiące wielokrotność jego wynagrodzenia za pracę wypłacane w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, które to świadczenie nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe? Czy może niezależnie od rodzaju i wysokości świadczeń wypłaconych pracownikowi przez pracodawcę, wobec sformułowanego w art. 84 Kodeksu pracy zakazu zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia, roszczenie pracownika o wynagrodzenie za pracę nadliczbową nie podlega ocenie pod kątem nadużycia przez niego prawa podmiotowego?”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona przeciwna (powódka) wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych. W odpowiedzi nie zawarto wniosku o koszty w zakresie trybu tzw. „przedsądu” (art. 398⁹ k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października

2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim przedstawione w uzasadnieniu wniosku kwestie ogranicza tylko do ogólnikowych pytań o prawidłowość zastosowanie w sprawie wskazanych przepisów prawa materialnego. W takiej konstrukcji uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi brakuje odpowiedniej juredycznej argumentacji, którą wykazanoby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Autorka skargi poza prostym zaprzeczeniem podstawom zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G., nie uwzględnia w twierdzeniach uzasadnienia wniosku stanowiska zaskarżonego wyroku w zakresie analiz interpretacyjnych przepisów prawa materialnego przedstawionych obszernie w jego uzasadnieniu.

W ocenie Sądu drugiej instancji zapis § 5 ust. 2 Porozumienia w sprawie rozwiązania umowy o pracę z dnia 16 października 2014 r. w sposób oczywisty pozostaje w sprzeczności z regulacjami art. 84 k.p. i skutkuje nieważnością w rozumieniu art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. W braku bowiem możliwości

zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia jako takiego (art. 84 k.p.), a więc także prawa do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych (art. 151¹ k.p.), nie ma możliwości umownego uregulowania treści stosunku pracy w sposób, w którym pracodawca zwolni się z obowiązku zapłaty takiego wynagrodzenia na rzecz pracownika. Według Sądu drugiej instancji żądanie powódki zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych nie może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 8 k.p.) – tym bardziej, że przedmiotowy zapis jak i całe Porozumienie zostało zredagowane i przygotowane przez pozwaną bez uzgadniania czy negocjowania jego treści z powódką.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[as]